

L A I S V E

ESTHONIAN DAILY

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdienių.

Visų Šalių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėžius, išlaimėsite pasaulį!

No .73. Telephone Stagg 5378.

Brooklyn, N. Y., Paned., 27 d. Kovo, (March), 1922.

Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dienr. IV.

MAINIERIAI UŽBAIGĖ VISUS STREIKO PLENUS

Illinois Valstijos Angliakasiai Prisdės Prie Bendros Kovos

Farringtonas Paskelbė Nedarysiąs Sutarties.

GELŽKELIEČIAI IRGI ŽADA GELBĖTI ANGLIAKASIAMS.

Cleveland, Ohio, kovo 26. — "Streiko plenai yra užbaigti. Viskas prirengta mainierių išėjimui iš darbo kovo 31 dieną. Daugiau jau nėra kas veikti. Darbininkai apsisprendė ramiai ir taikiai".

Taip išsitarė angliakasių unijos prezidentas J. L. Lewis, apleidamas Clevelandą po to, kap streiko tvarkymo komitetas užbaigė savo darbą.

Iki šiol daug rūpesnio buvo delei Illinoiso mainierių, kurių unijos viršininkas Farringtonas jau buvo pradėjęs derybas su kasyklų savininkais ir žadėjo daryti atskirą sutartį. Tačiau šiame streiko komiteto suvažiavime Farringtonas pareiškė, jog ir Illinoiso visi angliakasiai prisideda prie visuotinio streiko. Derybos su savininkais tikrai esančios vedamos, bet tas nesulaukysią darbininkų nuo streikavimo. Illinoiso valstijoje organizuotų mainierių randasi apie 90,000 ir jų prisidėjimas prie streiko užtikrina darbininkams vieną galimą frontą kovoje su savo priešais.

Tuo pačiu laiku įvyko "neformalių konferencijų" su gelžkelių darbininkų vadais ir pastarieji pareiškė, kad gelžkelių visiems pajėgoms remia angliakasių jų kovoje.

Be kito ko, streiko komitetas svarstė būdus, kaip padidinti streiko vedimui reikalingą kapitalą iki dviejų milijonų dolerių, bet tam reikalui sudarytieji plenai viešai neskelbiami.

Streiko komitetas dar sykį viešai pareiškia, jog visa atsakomybė už streiką puola ant kasyklų savininkų, nes jie yra pasiryžę sunaikinti angliakasių uniją ir, sykiu, įbauginti gyventojus trūkumu anglių, kad būtų galima dar labiau pakelti anglių kainą ir prisipiešti naujus milijonus dolerių.

Užbaigus streiko komiteto konferenciją, prezidentas Lewis išvažiavo New Yorkan, kur panedėlyje vėl tęsis derybos su kietųjų anglių kompanijomis; tačiau nėra vilties, kad tuomi būtų išvengta streiko, nes minkštųjų anglių kompanijos, kaip žinoma, griežtai atsakė nuo visokių derybų.

Angliakasiai darbininkai taipgi pasiryžę kovoti be jokių derybų, iki pilnam laimėjimui, tik unijos viršininkai, kaip visada, bijosi atviros kovos ir stengiasi parduoti darbininkų reikalus, melsdami kapitalistus geruoju duoti darbininkams keletą trupinių, kad tie laikinai nusiramintų.

Iki streikui prasidėsiant, angliakasių unija dės visas pastangas, kad pritrauktų pagelbon visus dar neorganizuotus angliakasių, kurių šioje šalyje randasi apie 200,000. Bus stengiamasi išvesti streikan visus tuos mainierius, kartu su organi-

ti, tai dabar laukama paskelbsiant žadėtąjį lokautą. Tasai lokautas būtų didžiausias, kokis kada nors yra šioje šalyje buvęs, nes jis tiesioginiai paleistų daugiau 1,000,000 darbininkų, o netiesioginiai paleistų net kelis milijonus.

Vėliausi daviniai praneša, kad mašinistų ir inžinierių unijų vadai sutikę atnaujinti derybas su savininkų atstovais, nepaisant kad darbininkai nubalsavo nedaryti jokių nusileidimų. Derybos prasidėsiančios panedėlyje.

Unijų vadai visur vieni: je stengiasi nedaleisti darbininkų griežton kovon su savo išnaudotojais, su prasdami, jog tuomet darbininkai galėtų ir iš jų kontroles pasiliuosuoti.

Numažino Algas Valdžios Darbininkams

Wellington, Naujoji Zelandija. — Šios šalies valdžia neseniai apkapojo algas visiems valdiškams darbu dirbantiems darbininkams. Jinai teisiniai tai daranti del "ekonomijos".

Pažymėtina tas, kad mažiausiai gaunančių darbininkų algos labiausiai apkapotos. Pavyzdin, kurie uždirba tik iki \$1,750 į metus, jų algos numuštos 13 nuoš.; kurie uždirba iki \$2,000, tiems atimta 11 nuoš.; uždirbantiems iki \$2,500, atimta 9 nuoš.; uždirbantiems \$3,000 atimta 8 nuoš.; uždirbantiems \$3,500—7 nuošimčiai; uždirbantiems \$4,000 — 6 nuoš.

Taigi, kuo menkesnė buvo iki šiol gaunama darbininko alga, tuo labiau ji dar sumažinama. Tuo pačiu laikui stambūs žemės savininkai ir visoki kapitalistai vis labiau paliuosuojami nuo visokių antdėlių.

Kas valdžią kontroliuoja, tam ji ir tarnauja.

KALIFORNIJOS METALO DARBININKAMS VĖL GRĖŠIA ALGŲ NUMUŠIMAS.

San Francisco, Cal. — Metalo išdirbystėse dirbantiems darbininkams grėšia naujas algų mažinimas. Yra daviniai, kad darbdaviai pasiryžę su balandžio 1 diena atimti iš darbininkų dar 10 nuoš. jų menko uždarbio. Kiek laiko pirmiau paskelbtąjį numažinimą unija priėmė be pasipriešinimo, dabar, unijos viršininkai sako, bus priešinamasi bent kokiam pasikėsinimui mažinti algas. Darbininkai pasiryžę, jei reikės, paskelbti streiką.

SENATAS UŽTVIRTINO KETURIŲ VALSTYBIŲ SUTARTĮ

Pacifiko Kontrolei Padarytoji Sutartis Užgirta 67 Balsais Prieš 27

Pridėta Pastaba, Kad Tai Nėra Sąjunga ir Neverčia Duoti Militarę Pagelbą.

Washingtonas, kovo 26. — Pereitos pėnnyčios vakarą senatas užtvirtino taip vadinamą keturių valstybių sutartį, kurią padarė neseniai buvusi nusiginklavimo konferencija. Tos sutarties svarbiausiu mieriu yra apsaugojimas dabartinių grobių Pacifiko okeane ir bendras gynimas jų nuo bent kokio pašalinio grobiko.

Tą sutartį pasirašė Jungtinės Valstijos, Anglija, Francija ir Japonija. Pirmą balsavimo tos sutarties užgyrimą senate buvo karštų debatų, nes tūli senatoriai buvo griežtai jai priešingi.

LLOYD GEORGE STOSIAS UŽ PILNĄ PRIPAŽINIMĄ IR TAIKĄ SU TARYBŲ RUSIJA

Premjeras Reikalau Parlamento Užgirti Jo Plenus

Londonas, kovo 26. — Britanijos premjeras Lloyd George pasiryžė umai baigti savo atostogas ir panedėlyj grįžta Londonan, kad dalyvauti ministerių kabineto posėdyje. Vėliau, balandžio 3 d., jisai eis į atstovų namą, kad ten gauti pilną savo programo užgyrimą kaslink Genuos konferencijos.

Svarbiausiu premjero programoje punktu esąs reikalavimas pripažinti Tarybų Rusijos valdžią. Lloyd George isitikinęs, jog be pripažinimo Rusijos ir be padarymo su ja pilnos taikos negalimas atstatymas Britanijos ir visos Europos ekonominio gyvenimo. Todėl jisai pasiryžęs daryti viską, kad privertus kitas valdžias sutikti su juo tame klausime.

Šitokis premjero nusistatymas randa pritarimo plačiuose valdžios rateliuose, tik kolonijų ministeris Winston Churchill vis dar priešinasi Rusijos pripažinimui. Apart reikalavimo pripažinti Rusijos valdžią, premjeras griežtai reikalaušias, kad paribinės Rusijos valstybės, Lenkija, Rumunija ir Finija, padarytų pastovią su Rusija taiką ir nedrįstu tos taikos laužyti. Tuo būdu galima būtų prašalinti tolimesni karo pavojų Baltijos srityje.

Britanijos valdžios atstovai jau atvirai sako, kad jeigu Genuos konferencija bandvtu nesiskaityti su Rusija, kaip to nori Francijos valdžia, tai visai nėra ko tai konferencijai nei rinktis, nes nuo to klausimo — nuo Rusijos pripažinimo — viskas priklauso.

Ispanijos Valdžia Slepia Savo Pralaimėjimus

Londonas, kovo 26. — "Londono Times" gavo iš Taugiero platų pranešimą apie ispanų pralaimėjimus Morokoje. Vien tik pastaromis dienomis morokiečiai apgulė ir atkartotinai bombardavo ispanus Alhucemas mieste ir nuskandino didelį, 1,300 tonų įtalpos, ispanų garlaivį, kas reiškia didelį smūgį Morokoje esantiems ispanams. Yra ir daugiau iš ispanų pusės pralaimėjimų. To viso nepaisant, Ispanijos spauda pastaromis savaitėmis buvo pilna linksmausių apie Morokos karą žinių.

Mat, kiek laiko atgal, ispanams buvo pasisekę vienoje vietoje sumušti morokiečius, tai jų spauda ir iki šiol tuo pasisekimu savo

PASKIAUSIOS ŽINIOS

Fordo Darbininkai Dirbs 5 Dienas Savaitėje.

Detroit, Mich. — Fordo automokilių dirbtuvių savininkai paskelbė, kad nuo dabar visose jų įstaigose busia dirbama penkias dienas savaitėje. Darbo valandų skaičius busias 40. Subatomis ir nedėliomis nebus dirbama.

Algos visiems darbininkams pasilieka, kokios buvo: mažiausiai \$6 už dieną. Tas patvarkymas paliečia apie 30,000 darbininkų. Be to, busia priimta daugiau darbininkų.

Leninas Deda Vilties Ant Genuos Konferencijos

Moskva, kovo 26. — New Yorko "Heraldo" korespondentas telegrafuoja, kad premjeras Leninas gana optimistiškai sprendžia apie Genuos konferenciją. Jisai tikis, kad ta konferencija atnaujinsianti Rusijos prekybą su kitomis šalimis ir busianti pradžia naujos eros, kaip Rusijai, taip ir kitoms šalims. Leninas taipgi išsireiškęs, kad jis pasiryžęs pats važuoti Genuon ir tik fizikinė nesveikata galėtų jį nuo to sulaukyti.

Ryt dienos numeryje bus plačiau apie Lenino nuomonę link Genuos konferencijos.

Berlyno Kabinetas Atmeta Naujus Talkininkų Reikalavimus.

Berlynas, kovo 26. — Vokietijos premjeras Wirthas užprotestavo prieš naujuosius talkininkų reikalavimus, išrodinėdamas, kad galutinai sunaikina Vokietijos "finansinį savitovimą". Tame proteste jį vienbalsiai remia visas ministerių kabinetas, atsisakydamas vietoje svarstyti apie suradimą būdų surinkti dar 60 bilionų markių naujais mokesniais, kaip to reikalauja talkininkų pateikti reikalavimai.

Darbo Federacija Roms Angliakasių.

Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Gompersas pareiškė, jog visa Darbo Federacija visais galimais būdais remianti angliakasių streiką.

Darbo Komitetas Bandysias Sulaikyti Streiką.

Washingtonas. — Naujas senato Darbo Komiteto pirmininkas, senatorius Borah, bandysias sulaikyti grėsiantį angliakasių streiką. Jisai jau pasikvietė unijų atstovus konferencijon, kur busią įjieskoma būdų sutakymui darbininkų su darbdaviais. Tačiau netikima, kad senatoriui pasisektų minimą streiką sulaikyti.

Eksplozija Anglių Kasyklose.

Trinidad, Colorado, kovo, 26. — Pėnnyčios vakare Sa-priso angliakasykloje įvyko eksplozija. Darbininkų tuo laiku kasyklose buvo nedaug, tačiau iki subatos vakaro iš griuvėsių išimta 9 apdeginti lavonai, o kitų devynių dar pasigendama ir dar tikrai nežinoma ar jie dar gyvi kasyklų gilumoje, ar gal ir jie žuvo.

Šiame Numeryj Telpa:

- Plieno Darbininkų Kova... (Editorialas) . . . A. Vincaitis
- Semionovo Fondai. (Editorialas) Apžvalga Bendras Proletariato Frontas Ir Lietuvos Darbininkai Z. Angarietis
- Pasekminga Prakalba (Eilės) J. Aceris.
- Korespondencijos
- Vietinės Žinios

skaitytojus džiugina. Tačiau, žmonės, stengdamosi paciaus ir pati Ispanijos valdžia nuolat meluoja savo išnaudoti jos gamtinius turtus.

Tuo pačiu kartu gauta žinių, kad Ispanijos karo ministeris Olaguer įsakęs Morokoje esančiai kariuomenei tuo tarpu sulaikyti savo veikimą. Tas padaryta, kad duot progos sutvarkyti iš-krikdytas spēkas.

Ispanijos valdžia jau seniai galėjo persitikrinti, jog jai nepasiseks sulaužyti Morokos žmonių pasiryžimą ginti savo nepriklausomybę, tačiau ji grūda ton pra-gaištingon skerdynėn savo

DARBININKAI NEUŽMIRŠTA SACCO IR VANZETTI.

Seattle, Wash. — Čia gyvuojanti radikalinių darbininkų organizacija, vardu Italijos Draugai, yra pasiryžusi surinkti didelę sumą pinigų parėmimui kovos už paliuosavimą kapitalistinio teismo nusmerktųjų mirčiai darbininkų vadų Sacco ir Vanzetti.

